

Yayın Tarihi: 16.10.2022 - Yazar: Ferdi Asım Hellaç

Torba Kanun Teklifi Meclise sunuldu

GENEL GEREKÇE

Kanun Teklifi ile ülkemizdeki yeni ekonomik gelişmelere uyum, ekonomik program hedeflerinin gerçekleştirilmesi, ülke ekonomisinin uluslararası rekabetçiliğın geliştirilmesi, ekonomik büyümeye ve dış ticaret dengesine olumlu katkı sağlanması, ülkemize döviz girdisi sağlamak suretiyle ekonomik istikrarın korunması ve istihdam imkânlarının artırılması ilkeleri çerçevesinde, çalışanlara ve işverenlerine bazı teşvikler sağlanmasına, işletmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesi ve özsermayeyle finansmanın teşvik edilmesine, Türk lirası enstrümanlara yatırım yapılmasının teşvik edilmesine ve bireysel yatırımcıların desteklenmesine yönelik bazı vergisel düzenlemeler başta olmak üzere; finansal piyasalara yönelik düzenlemeler, gelişen teknoloji ve uygulamada görülen farklılıkların ortaya çıkardığı ihtiyaçların bir gereği olarak kamu gözetimi ve muhasebe standartlarına ve bu bağlamda bağımsız denetimin güçlendirilmesi, kaçak akaryakıtın tasfiyesi, Milli Piyango İdaresi tarafından yönetilmeye devam olunan eşya piyngosuna ilişkin uygulamada ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesine ve çeşitli konulara yönelik olarak muhtelif kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmaktadır.

Bu çerçevede hazırlanan Taltifte;

- 1- Yenilenebilir enerji kaynaklarından en üst düzeyde istifade etme hedefi doğrultusunda elektrik enerjisi üretiminin teşvik edilmesi amacıyla, lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında apartmanların çatı ve cephelerinde kurulan elektrik üretim tesislerine **25 kWTık sınır dahilinde sağlanmış olan vergi teşvikinin sınırı 50 kW olarak** yeniden belirlenmektedir.
- 2- Çalışanlara **yemek bedeli olarak yapılan günlük belirli bir tutarı aşmayan ödemeler, kullanım amacına bakılmaksızın doğrudan gelir vergisi istisnası** kapsamına alınmaktadır.
- 3- İşverenlerce çalışanların **1.000 Türk Lirasına kadar elektrik, doğalgaz ve ısınma giderlerin ödenmesi amacıyla sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisna edilmekte** ve bu ödemelerin sigorta prim kesintisine tabi tutulmaması sağlanmaktadır.
- 4- Yurt dışındaki onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabının ücretleri gelir vergisinden istisna edilmektedir.
- 5- Gerçek kişilere tanınan ve uygulama süresi 31/12/2022 tarihinde sona erecek olan bireysel katılım yatırımcısı indirimi uygulamasının süresi, 31/12/2027 tarihine kadar uzatılmakta ve ilgili **yılda gelir vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılabilecek** tutar güncellenmektedir.

6- Sermayesi, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında farklı unsurları da barındıran şirketlerin, sermayelerini azaltmaları durumunda, sermayenin hangi unsurunun ne kadar tutarda azalacağı ve azaltıma konu edilen bu unsurlar üzerinden nasıl vergileme yapılacağı hususu netleştirilmektedir.

7- Yabancı paralarını ve altın hesabı bakiyelerini Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüştüren mükelleflerin elde ettikleri faiz ve kâr payı gibi kazançlarına sağlanan kurumlar vergisi istisnası uygulamasının, **2022 yılı sonunda sona erecek olan uygulama süresi 2023 yılının sonuna** uzatılmaktadır.

8- Sosyal Güvenlik Kurumuna gayrimenkullerin elektronik ortamda satışı da dahil olmak üzere her türlü satışı ve diğer iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin düzenleme yapma yetkisi verilmektedir.

9- Öğrenim kredisi alan öğrencilerin; borçlarını iki yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı kadar sürede, aldıkları miktar tutarında ve aylık dönemler halinde ödemelerine imkân tanınmaktadır.

10- Evrensel posta hizmeti gelirlerinin yılda bir kez hesaplanarak ödenmesi, böylece hizmet sağlayıcılarına kolaylık sağlanmaktadır.

11- Önemli bir kısmı temel ihtiyaçlara tekabül eden elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik sözleşmelerinden kaynaklanan küçük tutarlı borçların, icra takiplerinin sonlandırılmasını özendirmek amacıyla bu alacakların "**değersiz alacak**" kategorisine alınması ve işletme kayıtlarından çıkarılabilmesi sağlanmaktadır.

13- Küçük tutarlı alacaklarla ilgili yapılan icra takiplerinin sonlandırılması amacıyla yapılan bir diğer düzenleme ile de varlık yönetim şirketlerince takip edilen ve anaparası belli tutan aşmayan alacakların, anaparasının yarısı Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanarak ödenmek suretiyle kalan kısmının, vekâlet ücreti, faiz ve benzeri ek yükümlülüklerin takibinden vazgeçilmesi sağlanmaktadır.

Diğer taraftan;

14- Anayasa Mahkemesinin 2020 ve 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunlarının taşıtların cinslerinin ve bedellerinin yıl içerisinde belirlenmesine yönelik hükümlerine yönelik iptal kararları doğrultusunda Taşıt Kanununda değişiklik yapılması, 65 yaşını doldurmuş yoksul yaşlılar ile engellilere bağlanmakta olan yaşlı ve engelli aylıkları ile ilgili ödemeler gerçekleştirildikten sonra kişilerin ölüm, gelir değişikliği, engel durumu değişikliği gibi sebeplerle durumunda değişiklik olduğunun tespit edilmesi nedeniyle yapılan yersiz ödemelerden kaynaklı alacaklar ve bunların fer'ilerinin terkin edilmesi,

15- Üniversitelerin tıp fakültelerinin son sınıfında bulunan öğrenciler ile dış hekimliği fakültelerinin dördüncü yılını tamamlayıp beşinci yılına geçen öğrencilere bu dönemde **öğretim üyesi rehberliğinde yaptıkları uygulama çalışmaları karşılığında net asgarî ücrete endeksli ödeme yapılması imkânının** sağlanması,

16- Bankacılık sektörü ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun denetim ve gözetimine tabi diğer finansal kuruluşların ihtiyaç duyduğu kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi ve söz konusu kuruluşların düzenleme ve denetim çerçevesinin daha etkin hale getirilmesi hedefi çerçevesinde; Teknolojinin yoğun kullanımıyla değişen ve

dönüşen bankacılık sektöründe, yalnızca dijital ortamda hizmet veren yeni nesil şubesiz bankalara verilen sınırlı faaliyet izinlerine ilişkin düzenleme çerçevesinin netleştirilmesi; Bankaların müşterilerine sundukları hizmetlerin güvenli ve kesintisiz bir şekilde sürdürülmesinde önemli yeri bulunan destek hizmeti kuruluşları ile diğer hizmet sağlayıcılardan alınacak hizmetler için uyulması gereken usul ve esasların belirlenmesi yetkisinin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna verilmesi; gelişen teknoloji karşısında finansman şirketlerinin iş yapış şekillerinin teknolojiye uyum sağlaması ve bu şirketlerin rekabet gücünün artırılması bakımından, finansman şirketlerinin kullandıkları kredi tutarlarını doğrudan aktarmak mecburiyetinde olduğu satıcılar ile önceden yapmaları gereken "genel sözleşmelerin" yazılı şeklin yanında elektronik ortamda da kurulabilmesine imkân sağlanması; 6361 sayılı Kanuna tabi şirketlerin kuruluş izninde aranan şartların ya da bu şirketlerin ortaklarınca kuruculara aranan şartların kaybedilmesi halinde. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna bu durumdaki şirketlerin faaliyet iznini iptal edebilme yetkisinin verilmesi.

17- Götürü bedel sözleşme hükümleri gereğince, 2022 yılı götürü bedel sözleşme tutarından aşağıda kalan tahakkuk tutarları arasındaki fark kamu üniversite hastanelerinin 2023 yılındaki alacaklarından mahsup edilecek olup, bu durum 2023 yılında sağlık hizmetlerinin sürdürülmesinde aksaklıklara neden olabileceğinden, 2022 yılında verdikleri sağlık hizmeti bedelinin götürü bedel sözleşme tutarından düşük olması durumunda aradaki farkın terkin edilerek kamu üniversite sağlık hizmeti sunucularının finansal sürdürülebilirliğinin desteklenmesi,

18- Kaçak akaryakıtın il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlık yerine yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına teslimi ve **kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin düzenleme** yapılması.

19- Eşya piyngosu ve çekiliş düzenlemek üzere Milli Piyango İdaresinden alınan izin bedellerine ilişkin hükümlerin güçlendirilmesi ve ayrıca düzenleme hak ve yetkisi İdareye verilmiş olan şans oyunları, her türlü eşya piyngosu, müşterek bahis veya benzeri oyunları yetkisiz olarak oynatanlara, yurt dışındaki oyunların internet yoluyla Türkiye'den oynanmasına imkân sağlayanlara, para nakline aracılık edenlere, oynamaya teşvik edenlere ve gerekli izni almakla birlikte yükümlülüklerini tam veya süresinde yerine getirilmeyenlere uygulanacak yaptırımlar getirilmesi,

20- 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan avukatlık vekâlet ücreti düzenlemesinin; dayanağım oluşturan 6/4/2011 tarihli ve 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında bulunmadığı gerekçesiyle Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş olması nedeniyle, söz konusu hüküm yeniden düzenlenmesi,

21- Finansal tabloların güvenilirliğinin, işletmelerin faaliyetleri ile ilgilenen kişi ve kuruluşların işletmeler hakkında doğru bilgi edinmelerinin sağlanması açısından önemi dikkate alındığında, işletmelerin kamuya açıkladıkları finansal tablolardaki bilgilerin doğruluğunun ve yasal düzenlemelere uygunluğunun düzenli olarak denetlenmesi, denetim standartlarının tek elden belirlenmesi ve Türkiye'deki bağımsız denetim alanındaki dağınık yapının ortadan kaldırması amacıyla kurulmuş olan Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Kanununda değişiklikler öngörülerek bu kapsamda, ulusal ve uluslararası güncel düzenlemelere uyum sağlanması amacıyla yeni hükümler ihdas edilmekte, Kurul'un görev ve yetkilerinde değişikliğe gidilmekte. Kurum nezdinde eğitim vb faaliyetleri yürütmek üzere Merkez kurulmakta, bağımsız denetim kuruluşları ve bağımsız denetçiler nezdinde Kurum tarafından

gerçekleştirilen inceleme sürecine ve idari yaptırımlara ilişkin uygulamada karşılaşılan ihtiyaçlara yönelik değişiklikler yapılması,

22- COVID-19 salgın hastalığının ülkemizde yayılmasını önlemek amacıyla **11/3/2020 tarihinden itibaren alman tedbirlerin ihlal edilmesi sebebiyle verilen idari para cezalarının tahsilinden vazgeçilmesi** yine salgın sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği Ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan tüm fazla ödemelerin terkin kapsamına alınması,

23- Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Yönetim Kurulunda seçim ile işbaşına gelen özel sektör temsilci sayısında turizm tesisleri sayıları göz Önünde bulundurularak bölgelere göre değişiklik yapılması ve artırılması,

24- Turizm payı alınan mükellefler ile bu mükelleflerden alınan pay oranlarının yeniden düzenlenmesi.

25- Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna konu alanlarda haksız rekabetin önlenmesi, kayıt dışılığın azaltılması ve haksız ticari kazançlara engel olunması amacıyla mezkur Kanuna aykırılık ile müeyyide arasında ölçülülüğün sağlanması ve mevzuatın uygulanabilirliğinin artırılması hedeflenerek **idari para cezasının tutarlarının güncellenmesi**,

amaçlanmaktadır.

Ek:

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

Ferdi Asım Hellaç

Mali Müşavir

Kaynak : <https://hellac.com/blogdetay/torba-kanun-teklifi-meclise-sunuldu>

Erişim Tarihi : 14.03.2026